

Remissyttrande
Dr nr S2019/03056

Uppföljning av primärvård och omställningen till en mer god och nära vård. Deluppdrag 1-Nationell insamling av registeruppgifter från primärvården

Fysioterapeuterna vill tacka för möjligheten att lämna remissvar på rapporten *Uppföljning av primärvård och omställningen till en mer god och nära vård. Deluppdrag 1-Nationell insamling av registeruppgifter från primärvården.*

Fysioterapeuterna är positiva till de förslag Socialstyrelsen ger på variabler och personalkategorier som bedöms vara nödvändiga att omfattas av en uppgiftsskyldighet för sjukvårdshuvudmän i primärvården och de författningsförändringar som krävs för att insamling av uppgifter från primärvården ska kunna komma till stånd. Vi anser att ett utvidgat nationellt patientregister som inkluderar såväl regional som kommunal primärvård, oavsett driftsform, är nödvändigt för att kunna följa patienten över huvudmannagränser och utvärdera vårdens innehåll, jämlikhet och tillgänglighet, samt ge ett bättre underlag för forskning, uppföljning och systematiskt kvalitetsarbete. På sikt anser vi att patientrapporterad data också bör inkluderas men har förståelse för att det blir för omfattande i detta skede. Vi vill här nedan understryka vikten av några delar av rapporten.

Nationellt organisationskodverk för hälso- och sjukvårdsenheter

Idag saknas ett enhetligt system för registrering av uppgifter i primärvården. För att detta ska kunna komma till stånd krävs ett enhetligt system samt tekniska förutsättningar som möjliggör registrering för samtliga berörda aktörer, oavsett driftsform eller storlek på verksamhet. Vi är därför mycket positiva till Socialstyrelsens förslag om att samtliga regioner ska använda ICD10-SE för att ange diagnos som anledning till vårdkontakt i primärvården. Eftersom ICD-10 har ett fokus på sjukdomstillstånd anser vi att förslaget att komplettera ICD med ICF, som beskriver funktionstillstånd, är mycket bra eftersom detta klassifikationssystem är välkänt och redan används av många professioner. Vi tillstyrker även Socialstyrelsens förslag om att använda Klassifikation av vårdåtgärder, KVÅ, för registrering av åtgärder. Vi vill understryka att KVÅ-koder behöver utvecklas så att koder passar alla professioners åtgärder för att möjliggöra kvalitetssäkring av såväl teamets som den enskilda professionens åtgärder.

I rapporten beskrivs WHO:s arbete inom *Rehabilitation 2030*. Rehabilitation 2030 belyser vikten av en fungerande rehabilitering och en förstärkning av rehabiliteringens

ställning som en betydelsefull hälsostrategi under hela individens livstid. För att kunna utvärdera olika rehabiliterande insatser behövs därför ett sammanhängande kodverk från diagnos/ funktionstillstånd till åtgärd, så som Socialstyrelsen föreslår.

Väntetider

Förutom ett fungerande kodverk behöver även datum och tid för besök registreras för besök till samtliga av primärvårdens professioner så som Socialstyrelsen föreslår. Detta är viktigt för att säkerställa att vårdkedjan fungerar utan avbrott för patienten men även för att utvärdera om primärvården är rätt dimensionerad och har tillgång till rätt professioner. Det är även viktigt för att kunna följa upp den nya förstärkta vårdgarantin som innefattar samtliga legitimerade professioner inom hälso- och sjukvården. I flertalet av de personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp som nu tas fram av kunskapsstyrningsorganisationen föreslås andra professioner, exempelvis fysioterapeuter, vara första instans för ett antal diagnoser. Därför blir det viktigt att följa väntetider för samtliga professioner.

Patientrapporterade utfallsmått (PROM)

Fysioterapeuterna anser att patientrapporterade utfallsmått är mycket viktiga för kvalitetsutveckling av hälso- och sjukvården och för att möjliggöra en personcentrerad hälso- och sjukvård. Vi anser därför att Socialstyrelsen i nästa fas återigen ska överväga möjligheterna att lägga till detta i patientregistret alternativt möjliggöra koppling till kvalitetsregister eller andra typer av register som redan har inkluderat PROM.

Forskning och kvalitetsutveckling

Möjligheten att följa och kvalitetssäkra vårdkedjan, teamet eller åtgärder av enskilda professioner kommer att kunna ske med hjälp av patientregistret. Det kan behöva kopplas ihop med annan typ av data från till exempel olika kvalitetsregister. Det är därför av stor vikt att patientregistret möjliggör utvärdering av alla professioner i hälso- och sjukvården och att forskning inkluderas i primärvårdens uppdrag så som tidigare föreslaget.

Fyra storheter för uppföljning

Socialstyrelsen ska enligt den ändrade uppdragsbeskrivningen (S2020/03319/FS) beakta de förslag till indikatorer (storheter) för uppföljning som ges i delbetänkandet God och nära vård – En primärvårdsreform (SOU 2018:39). Fysioterapeuterna anser att det är fyra viktiga indikatorer. I punkt tre, som handlar om medarbetare, skulle vi vilja lägga till andel specialistutbildade i övriga professioner förutom läkare. Fysioterapeut är hälso-sjukvårdens tredje största profession och står för en tredjedel av alla besök i primärvården. Det är därför mycket viktigt att säkerställa att patienten möter fysioterapeuter med hög och rätt kompetens inom såväl regional som kommunal primärvård.

Egenföretagande fysioterapeuter

En stor andel, upp mot 60 % i vissa regioner, av fysioterapi i primärvården bedrivs av privata verksamheter med olika former av avtalsrelationer med regionerna.

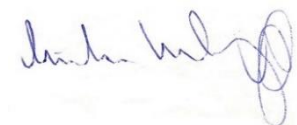
Verksamheterna är ofta små med endast en eller några få fysioterapeuter per mottagning. Verksamheterna använder vanligen inte samma journalprogram som regionernas primärvårdsenheter, utan särskilda, professionsspecifika program.

Om en framtida uppgiftsskyldighet medför stora kostnader i form av ökad arbetsbelastning, exempelvis dubbelarbete vid registreringar, kan det innebära en affärsmässig nackdel. Såväl arbetsbörda som kostnader beror på vilka uppgifter som ska rapporteras respektive hur överföringen av uppgifterna ska ske. Då kostnader för IT-investeringar kan tänkas bli betydande är det önskvärt att huvudmännen får ett övergripande ansvar för samordning av insamling och överföring av uppgifterna.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis tillstyrker Fysioterapeuterna Socialstyrelsens förslag till ett utvidgat nationellt patientregister som även inkluderar primärvården. Det är önskvärt att patientrapporterade utfallsmått läggs till i förlängningen och särskild hänsyn bör tas till egenföretagande verksamheter så att arbetsbörda och kostnader inte blir för stora för dessa aktörer.

Med vänlig hälsning

Cecilia Winberg
Förbundsordförande Fysioterapeuterna